श्री

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौ, मुकाम पुल्चोक ललितपुर

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद ढुङ्गाना

लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल

फैसला

२०७९/८० सालको निर्णय नं.४१४

पुनरावेदन नं.०७५-RB-००४०

मुद्दाः मुल्य अभिबृद्धि कर (२०६७।६८)

बारा जिल्ला वीरगंज आदर्शनगर स्थित साविक मारुती नन्दन रोलिङ्ग मिल्स प्रा.लि. हाल परिवर्तित शालीमार स्टील्स प्रा. लि. (स्थायी लेखा नं. ३०००२०५९७) को तर्फबाट अख्तियार प्राप्त कम्पनीका संचालक जीवन कुमार अग्रवाल....................१	पुनरावेदक

विरुद्ध

आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमरा...१ आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट, काठमाण्डौ...१	प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालयः- आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमरा

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारीः- प्रमुख कर प्रशासक श्री कृष्ण प्रसाद पराजुली

शुरु निर्णय मितिः- २०७१।०५।१५

प्रशासकीय पनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालयः- आन्तरिक राजस्व विभाग, काठमाण्डौ

निर्णय गर्ने अधिकारीः- महानिर्देशक श्री विष्णुप्रसाद नेपाल

विभागको निर्णय मितिः–२०७५/०२/१६

उपस्थित कानून व्यवसायी

पुनरावेदकका तर्फबाटः- विद्धान अधिबक्ताद्वय श्री रमणकुमार कर्ण र श्री प्रेरणा उप्रेती

प्रत्यर्थी कार्यालयहरुका तर्फबाटः- विद्धान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकर

अवलम्वित नजीरः ×

आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमराबाट मिति २०७१।०५।१५ मा भएको अन्तिम कर निर्धारण आदेश र सोही आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजश्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७५/०२/१६ मा भएको निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र मुल्य अभिबृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ३२ बमोजिम करदाताको तर्फबाट परेको पुनरावेदन यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको हुँदा प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं यस न्यायाधिकरणको ठहर यसप्रकार रहेको छः-

तथ्य खण्ड

१. करदाता साविक मारुती नन्दन रोलिङ्ग मिल्स प्रा.लि. हाल परिवर्तित शालीमार स्टील्स प्रा. लि. ले आ.व. २०६७/०६८ को मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन २०५२ को दफा २० तथा मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०५३ को नियम २९(१) र २९(२) बमोजिम कर,जरिवाना, थप दस्तुर, ब्याज समेत जम्मा रु.२७,८५,७१८।- को प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश मिति २०७१।०४।१६ मा जारी भएको।

२. प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश बमोजिम मुल्य अभिवृद्धि कर तिर्नु नपर्ने कारण भए १५ दिन भित्र ठोस प्रमाण पेश गर्न जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७१।०४।१९ मा बुझीलिइ सोको जवाफ मिति २०७१।०५।०२ गते लिखित जवाफ पेश भएको।

३. मूल्य अभिवृद्धि कर रकम रु.२७,००,९२२।- अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १९ बमोजिम लाग्ने थप दस्तुर र सोही ऐनको दफा २६ बमोजिम लाग्ने व्याज तथा दफा २९(१क) बमोजिम २५ प्रतिशत जरिवाना समेत को गणना गरि मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा २९(३) बमोजिम अन्तिम कर निर्धारण आदेश जारी गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व कार्यालय सिमराबाट मिति २०७१/०५/१५ मा भएको निर्णय।

४. आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमराले मिति २०७१/०५/१५ मा जारी गरेको आ.व. २०६७/०६८ को मूल्य अभिवृद्धि कर तर्फको अन्तिम कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी करदाता साविक मारुती नन्दन रोलिङ्ग मिल्स प्रा.लि. हाल परिवर्तित शालीमार स्टील्स प्रा. लि. ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७१/०७/२८ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन।

५. आन्तरिक राजस्व विभाग, अन्तः शुल्क महाशाखाबाट प.सं. २०६८।०६९, च.नं. २१४, मिति २०६८।०९।१९ मा "उद्योग विभाग प्रविधि तथा वातावरण शाखाको प.सं. आ.व. ०६८/६९/०८ च.नं. ५८९ मिति २०६८।०४।२२ को पत्रबाट विभागबाट प्रकाशित Material consumption Norms, vol.I, B.S. २०६३ अनुसार MS Billet बाट छड उत्पादनमा ६% (१०६ के.जी. MS billet बाट १०० के.जी. छड)

जर्ति कायम भएको व्यहोरा मिति २०६८।०४।२२ को निर्णय अनुसार जानकारी गराईन्छ भन्ने व्यहोरा लेखी आएकोले सोही बमोजिम गर्नु गराउनु हुन" भनी परिपत्र जारी भएको देखिन्छ। विभागको उक्त परिपत्र अनुसार १०६ के.जी. MS Billets बाट १०० के. जी. MS Rods उत्पादन हुने हुदा सोही वमोजिमको मात्र जर्ति पाउने बिषयमा कुनै विवाद रहेको देखिएन। तसर्थ निवेदकले विभागको च. नं. २१४, मिति २०६८।०९।१९ को परिपत्रलाई वेवास्ता गरी नियमानुसार पाउने भन्दा बढी जर्ति दावी गरी घटी उत्पादन देखाएको हदसम्मको परिमाण उत्पादन भएको र बिक्री भएको मानी सो बिक्रीमा मू.अ.कर निर्धारण गर्ने कार्यालयको निर्णय कानून सम्मत रहेको देखिंदा निवेदकको जिकिर नपुग्ने ठहर्छ। कुनै पनि कारोबारमा दुईपक्ष संलग्न हुने हुँदा उक्त कारोबारमा संलग्न दुवैपक्षको लेखा तथा तथ्यांक विश्लेषण गरेर मात्र वास्तविक कारोबार यकिन गर्नु न्यायसंगत हुन्छ। तर कार्यालयबाट सो सम्बन्धमा अर्घाखांची सिमेण्ट उद्योगको खरिद तथ्यांक भिडान नगरी केवल निबेदकको बिकी तथ्यांकलाई मात्र आधार मानी कर निर्धारण भएको देखिन्छ। दुवैपक्षको कारोबार छानविन, विश्लेषण एवं भिडान गरी कार्यालयबाट पुनः कर निर्धारण हुनुपर्ने ठहर्छ भन्ने समेत व्यहोराको आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७५/०२/१६ मा भएको निर्णय।

६. पुनरावेदक कम्पनीले उत्पादन गरी बिक्री वितरण गरेको वास्तविक उत्पादनलाई मान्यता नदिई कम्पनीले घटी उत्पादन गरेको भनी उक्त कथित घटी उत्पादनलाई बिक्री कायम गरी सोमा मुल्य अभिबृद्धि कर, थप दस्तुर र ब्याज समेत गणना गरी आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमराबाट भएको अन्तिम कर निर्धारणको आदेश र सो आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट भएको निर्णय समेत सर्वोच्च अदालतबाट देवानी पुनरावलोकन नं. २०६४-FN-०००२, नि.नं. ८२१४ ने.का.प. २०६६, पौष पृष्ठ १४०९ मा प्रतिपादित सिद्धान्त समेतको आधारबाट त्रुटीपूर्ण हुँदा सो निर्णय समेत बदर गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको करदाता साविक मारुती नन्दन रोलिङ्ग मिल्स प्रा.लि. हाल परिवर्तित शालीमार स्टील्स प्रा. लि. को तर्फबाट यस न्यायाधिकरणमा मिति २०७५/०५/१० मा दर्ता भएको पुनरावेदन पत्र।

७. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७६/०७/०६ मा भएको आदेश ।

८. प्रस्तुत मुद्दामा करदाताको तर्फबाट कानून व्यवसायी रहनु भएका अधिवक्ता श्री रमणकुमार कर्णले स्वास्थ्य उपचारको कारण देखाई पेशी स्थगनको निवेदन पठाएको देखिँदा प्रस्तुत मुद्दामा आज सुनुवाई गर्न मिलेन। प्रस्तुत मुद्दा करिब चार बर्ष पुरानो रहेको परिप्रेक्ष्यमा पुनरावेदक तर्फबाटका कानून व्यवसायी तथा प्रत्यर्थी तर्फबाट विशेष

सरकारी वकीलको कार्यालय दुवै पक्षबाट १५ दिनभित्र लिखित बहसनोट पेश गर्न लगाई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७९/१२/२० मा भएको आदेश।

९. उद्योग विभागको Material consumption Norms B.S. 2063 ले उल्लेख गरेको व्यवस्था बाध्यकारी नभएकोले सोमा भएको नर्म्सलाई सवै उद्योगमा समानरुपमा लागु हुने नहुँदा सो नर्म्सलाई वेवास्ता गरी नियमानुसार पाउने भन्दा बढी जर्ति दावी गरी घटी उत्पादन देखाएकोले दावी गरेको बढी जर्तिलाई उल्लिखित दरकै आधारमा छड उत्पादन तथा बिक्री भएको मानी सो बिक्रीमा मुल्य अभिबृद्धि कर निर्धारण गर्ने गरी शुरु आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमराबाट गरिएको आदेश र सोही आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशबाट निर्णय सर्वोच्च अदालतबाट ने.का.प. २०६६, नि.नं. ८१७३ मा प्रतिपादित सिद्धान्त समेतको आधारबाट त्रुटीपूर्ण रहेकोले बदर गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको पुनरावेदक करदाताको तर्फबाट विद्वान अधिवक्ता श्री प्रेरणा उप्रेतीले मिति २०८०।०१।०४ मा पेश गरेको बहसनोट।

१०. करदाताले उद्योग विभागको Material consumption Norms B.S. 2063 ले उल्लेख गरेको व्यवस्थालाई वेवास्ता गरी नियमानुसार पाउने भन्दा बढी जर्ति दावी गरी घटी उत्पादन देखाएकोले दावी गरेको बढी जर्तिलाई उल्लिखित दरकै आधारमा छड उत्पादन तथा बिक्री भएको मानी सो बिक्रीमा मुल्य अभिबृद्धि कर असुल गर्नुपर्ने तथा सोही अनुरुप अन्तःशुल्क सहितको मुल्यमा मुल्य अभिबृद्धि कर समेत असुल गर्नुपर्नेमा सो गरेको नदेखिएकोले सो समेतमा मुल्य अभिबृद्धि कर निर्धारण गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमराबाट भएको आदेश र सोही आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत मिलेकै देखिदां सदर होस भन्ने समेत व्यहोराको प्रत्यर्थी कार्यालयको तर्फबाट विशेष सरकारी वकील कार्यालयका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले मिति २०८०।०१।०५ मा पेश गरेको बहसनोट।

<u>ठहर खण्ड</u>

११. नियम बमोजिम पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता साविक मारुती नन्दन रोलिङ्ग मिल्स प्रा.लि. हाल परिवर्तित शालीमार स्टील्स प्रा. लि. का तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विद्वान अधिवक्ताद्वय श्री रमणकुमार कर्ण र श्री प्रेरणा उप्रेतीले आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमराबाट उद्योग विभागको Material consumption Norms B.S. 2063 ले उल्लेख गरेको व्यवस्था बाध्यकारी नभएकोले सोमा भएको नर्म्सलाई सवै उद्योगमा समानरुपमा लागु नहुने हुँदाहुदै पनि सो नर्म्सलाई वेवास्ता गरी नियमानुसार पाउने भन्दा बढी जर्ति दावी गरी घटी उत्पादन देखाएकोले दावी गरेको बढी जर्तिलाई उल्लिखित दरकै आधारमा छड उत्पादन तथा बिक्री भएको मानी सो

बिक्रीमा मुल्य अभिबृद्धि कर निर्धारण गर्ने गरी गरिएको अन्तिम कर निर्धारण आदेश र सो आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत त्रूटिपूर्ण रहेको हुँदा बदर गरी पाउँ भनी गर्नु भएको बहस समेत सुनियो।

१२. प्रत्यर्थीहरुका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकीलको कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमराबाट भएको अन्तिम कर निर्धारण आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत कानूनसम्मत रहेको हुँदा सो निर्णय सदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।

१३. पुनरावेदक करदाताका तर्फबाट लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरु, दुवैतर्फबाट प्रस्तुत बहसनोट तथा बहस बुदाँहरु र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमराबाट करदाताको हकमा भएको अन्तिम कर निर्धारणको आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय मिलेको छ, छैन ? करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्ने हो वा होइन ? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो।

१४. निर्णयतर्फ विचार गर्दा, आन्तरिक राजस्व कार्यालय सिमराबाट पुनरावेदक साविक मारुती नन्दन रोलिङ्ग मिल्स प्रा.लि. हाल परिवर्तित शालीमार स्टील्स प्रा. लि. को मूल्य अभिबृद्धि कर ०६७/०६८ को सन्दर्भमा मिति २०७१/०५/१५ मा भएको निर्णय बमोजिम मू.अ.कर रु.९,७८,०५१।-,जरिवाना रु.९,७८,०५१।-, थप दस्तुर रु.२,९६,५८७।- र व्याज रु.४,४८,२३३।- समेत जम्मा रु.२७,००,९२२।- निर्धारण गरी भएको अन्तिम कर निर्धारण आदेश उपर प्रशासकीय पुनरावलोकनको लागि आन्तरिक राजस्व विभागमा निवेदन दिएकोमा शुरु आदेश सदर हुने ठहर्याई भएको निर्णयमा चित्त नबुझाई पुनरावेदकले यस न्यायाधिकरण समक्ष प्रस्तुत पुनरावेदन दायर गरेको देखिन्छ। कर निर्धारण आदेश गर्दा आन्तरिक राजस्व कार्यालय सिमराले पुनरावेदक कम्पनीले उत्पादन गरी बिक्री वितरण गरेको वास्तविक उत्पादनलाई मान्यता नदिई कम्पनीले घटी उत्पादन गरेको भनी सो घटी उत्पादनलाई बिक्री कायम गरी गरेको अन्तिम कर निर्धारणको निर्णय त्रुटिपूर्ण रहेको हुँदा सो निर्णय बदर गरी पाउँ भन्ने नै करदाताको मुख्य पुनरावेदन जिकिर रहेको देखिन्छ।

१५. करदाताले यस न्यायाधिकरणमा दायर गरेको पुनरावेदन पत्रमा मुलतः वास्तविक जर्तिलाई समेत मान्यता नदिई काल्पनिक उत्पादन र काल्पनिक बिक्री मानी अन्तिम कर निर्धारण गरेको आदेश बदर हुनुपर्ने भनी जिकिर लिएको देखियो। करदाताको यसै विषयसंग सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय सिमराबाट अन्तःशुल्क निर्धारण गरेको निर्णय समेत उपर करदाताको तर्फबाट परेको लगाउको आ.ब. २०६७/०६८ को अन्तःशुल्क (०७५-RB-००२७) को मुद्दामा आज यसै इजलासबाट शुरु निर्णय सदर

हुने ठहरी फैसला भइसकेको हुँदा सो आधारमा समेत करदाताको मूल्य अभिबृद्धि कर तर्फको अन्तिम कर निर्धारण आदेशलाई समेत अन्यथा भन्न मिलेन।

१६. तसर्थ माथि विवेचित आधार एवं कारण समेतबाट करदाता साविक मारुती नन्दन रोलिङ्ग मिल्स प्रा.लि. (स्थायी लेखा नं. ३०००२०५९७) हाल परिवर्तित शालीमार स्टील्स प्रा. लि. को आ. ब. २०६७/०६८ को मुल्य अभिबृद्धि कर तर्फ आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमराबाट मिति २०७१/०५/१५ मा भएको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७५/०२/१६ मा भएको निर्णय समेत मिलेकै देखिंदा सदर हुने ठहर्छ। करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। अरु तपसिल बमोजिम गर्नू।

<u>तपसिल खण्ड</u>

१. फैसलाको प्रतिलिपी सहितको जानकारी बिशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पठाईदिनू।
२. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति सफ्टवेयरमा अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनू।
३. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपी माग गरेमा लाग्ने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपी दिनू।
४. प्रस्तुत पुनरावेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी शुरु मिसिल आन्तरिक राजस्व कार्यालय सिमरा पठाई दिनू।
५. प्रस्तुत मुद्दाको रेकर्ड मिसिल यस न्यायाधिकरणको अभिलेख शाखामा बुझाईदिनू।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ।

बासुदेव खनाल
(लेखा सदस्य)

<u>फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुनेः-</u>
इजलास अधिकृतः श्री भिष्म भट्टराई
ईति सम्वत् २०८० साल जेष्ठ ८ गते रोज २ शुभम् ---------------------
फैसला प्रमाणिकरण गर्नेः-
फैसला प्रमाणिकरण मितिः- राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौंको छाप